

LUIZ GLIK

DIVLJI IRIS

*Preveo s engleskog:
Alen Bešić*

KONTRAST

Beograd, 2023

*Ketrin Dejvis
Meredit Hopin
Dejvidu Langstonu*

Džonu i Noi

DIVLJI IRIS

(The Wild Iris)

Na kraju moje patnje
bila su vrata.

Počuj me: ono što nazivaš smrću,
ja pamtim.

Nada mnom, šumovi, njišu se borove grane.
Potom ništa. Slabašno sunce
svetlucalo je ponad suve površine.

Užasno je preživeti
kao svest
zakopana u crnoj zemlji.

A onda je svemu došao kraj: ono čega se bojite, da ste
duša a ne možete
progovoriti, naglo se okonča, stvrdnuta zemlja
lagano popusti. I ono što mi se učinilo
pticama proleće brzo u žbunju.

Vi koji se ne sećate
prelaska s onoga sveta,
kažem vam, opet sam mogao da govorim: sve
što se iz zaborava vrati, vrati se
da pronađe glas:

iz središta mog života pokuljao je
divan izvor, tamnomodre
senke na azurnoj morskoj vodi.

JUTRENJE

(*Matins*)

Sunce sija; kraj poštanskog sandučeta, lišće
udvojenog stabla breze presavijeno, nabrano poput peraja.
Ispod, šuplje stabljike belih narcisa, anđelovih suza,
sunovrata; tamni

listovi divlje ljubičice. Noa kaže
da depresivci mrze proleće, neusklađenost
unutrašnjeg i spoljašnjeg sveta. Iznosim drugačije
gledište – depresivna sam, da, ali u izvesnom smislu snažno
povezana sa živim drvetom, moje telo je zapravo
sklupčano u tom raspolućenom deblu, bezmalo spokojno,
na večernjoj kiši

gotovo u stanju da oseti
kako se biljni sok penuša i uspinje: Noa kaže da depresivci
greše što se poistovećuju sa stablom, dok naprotiv veselo srce
vrluda vrtom poput lista koji pada, stilska figura
za deo, ne celinu.

JUTRENJE

(*Matins*)

Nedokučivi oče, kad smo onomad
izgnani iz raja, napravio si
kopiju, mesto koje se u jednome
razlikuje od raja, osmišljeno
da nas nečemu podučí: inače je
isto – lepota i tamo i ovde, lepota
bez alternative... Samo
što ne znamo šta je pouka. Prepušteni sami sebi,
iscrpeli smo jedno drugo. Usledile su
godine tame; smenjivali smo se
u obrađivanju vrta, prve suze su nam
navrle dok su zemlju
maglile laticе, neke
tamnocrvene, druge boje mesa...
Nismo ni pomišljali na tebe
kome smo učili da se klanjamo.
Znali smo tek da nije u ljudskoj prirodi
voleti samo ono što ljubav uzvraća.

TROLIST

(*Trillium*)

Kad sam se probudio, bio sam u šumi. Mrak
je delovao prirodno, nebo kroz borove
ispunjeno mnoštvom svetala.

Ništa nisam znao; mogao sam samo da posmatram.
I dok sam gledao, sva su nebeska svetla
izbledela da bi stvorila jednu jedinu stvar, oganj
što je goreo kroz hladne jele.
Tad se više nije moglo
zuriti u nebo bez pogibelji.

Ima li duša kojima je potrebna
blizina smrti, kao što je meni potrebna zaštita?
Mislim da ću, ako budem govorio dovoljno dugo,
odgovoriti na to pitanje, videću
ono što i oni vide, lestve
koje dosežu kroz jele šta god ih
to zove da zamene živote...

Pomislite samo šta već razumem.
Probudio sam se neuk u šumi;
do maločas nisam znao da bi mi glas,
da mi ga daju,
bio prožet tolikom tugom, moje rečenice
poput nanizanih krikova.
Nisam ni znao da osećam tugu
dok se ta reč nije pojavila, dok nisam osetio
da iz mene kiša lije.